

Unikt fund af kvindefigur i sølv

Er Boeslundekvinden en forklædt Odin i kvindekæder, hans kone Frigg, eller helt sin egen?

På en lokalitet i Boeslunde har en lokal detektorfører fundet en helt unik lille figur. Den måler kun 1,7 cm og forestiller en kvinde med lang kappe, store perlekæder om halsen og en lang løs hestehale omkring en knude i nakken. Hun er meget slidt især på hovedet og hendes ansigtstræk anes kun svagt. Det er tydeligt, at hun har to skråstillede øjne, hvor det ene er større end det andet. Hun er støbt i ét stykke med et hulrum i bunden, der enten stammer fra støbningen eller er tiltænkt til montering af stav eller andet.

Hvem er hun?

Der er ikke megen hjælp at hente ved at sammenligne hende med lignende figurer for at fastslå hendes funktion. Plastiske figurer af lignende slags er få i Danmark. Der kendes kun Odin fra Lejre, Hårbykvinden, samt få andre antropomorfe figurer f.eks. mandshoveder med "hornede hjelme", der dog synes at tilhøre en egen kategori.

Hun bærer tre karakteristiske rækker af kæder om halsen, der er meget lig dem Odin fra Lejre også bærer. Hendes hellange kappe har også lighedspunkter med Odins. Hendes frisure er et andet karakteristisk træk, der genfindes i Hårbykvinden fra Fyn. Hun bærer håret hængende løst gennem en stor knude i nakken, en frisure der også findes på gengivelser af valkyrier. De stilistiske træk daterer Boeslundekvinden til 700-800-tallet.

Den lille dame er meget slidt især på hovedet og i kombination med hendes ringe størrelse er detaljerne vanskelige at udrede.

Analyse på teknologisk Institut

For at få et detaljeret indblik i hendes udformning og håndværksmæssige detaljer, der er skjult for det blotte øje, har vi fået lavet en SEM/EDX-analyse på Teknologisk Institut. Her skydes elektroner mod overfladen i et uhyre finmasket net og ved at måle responstid og den kraft elektroner kastes tilbage med, kan man afgøre, hvilke materiale overfladen er lavet af.

Arkæologi

Museum Vestsjælland
Odsherreds Museum
Malergården
Odsherreds Kunstmuseum
Bakkekammen 45
Holbæk Museum
Kalundborg Museum
Sorø Museum
Slagelse Museum
Ringsted Museum & Arkiv
Flakkebjerg Skolemuseum
Skælskør Bymuseum
Fællesmagasinet Ugerløse

ARKÆOLOGI DIREKTE
T: 25 52 83 83

SEKRETARIAT
Forten 10
4300 Holbæk, Danmark
T +45 5943 2353
kontor@vestmuseum.dk
CVR: 32 68 97 60

Her var især hendes øjne i fokus. Var de to øjne oprindeligt forskellige, eller skyldes det slitage? Undersøgelsen afslører, at hun er født med forskellig øjenstørrelse. Den viser også, at hun er lavet af sølv og har været forgyldt formentligt over det hele. Kanten af hendes øjne og kappe er lavet af en sølvlegering, der dog adskiller sig fra den metallurgiske sammensætning af hendes krop ved et meget større indhold af guld. Dermed bliver materialet blødere at arbejde med og kan bedre formes. Hun er lavet i en teknik, der minder om tauschering. Her skærer man et mønster i sit emne og derefter slår eller hamrer man tynde metalblik eller metaltråde på plads i det mønster, der er udskåret.

Trine Borake, ph.d. og arkæolog i Museum Vestsjælland er begejstret for, at der stadig bliver fundet nye genstande i jorden. *"Det er genstande, som overrasker med formsprog og symbolik og giver plads til nye fortolkninger og forestillinger om oldtidens mennesker. Boeslundekvinden, som vi har valgt at kalde figuren, er helt særlig. Og meget smuk."*

Hvad er hun?

Vi ved ikke, hvad hun har været brugt til. Har hun en rituel symbolik? Repræsenterer hun Odin i kvindeklæder eller hans kloge kone Frigg? Hvorfra stammer det slidte på hovedet? Er hun blevet berørt som en del af et ritual, har hun siddet på en stav eller en dragtnål, eller har hun fungeret som spillebrik? Der er mange spørgsmål, arkæologerne i Museum Vestsjælland ikke kan svare på, men at hun er helt unik både i vores tid, og i hendes samtid, er der ikke tvivl om. Hun er fundet i et område, der indtager en hel særlig position i Vestsjælland. Her er fund fra bronzealder til middelalder og især fra yngre jernalder og vikingetid er fundene righoldige og særegne. Boeslundekvinden understreger endnu engang stedets særlige karakter.

Fremvisning

Se den unikke Boeslundekvinde i sølv på Boeslunde Skole mandag den 12. oktober kl. 15-17. Gratis adgang. Tilstede er detektorfører og finder af Boeslundekvinden, Christian Albertsen, samt arkæolog Lone Claudi-Hansen og arkæolog og ph.d. Trine Borake, begge fra Museum Vestsjælland.
Sted: Boeslunde Skole, Borgbjergvej 13, 4242 Boeslunde.
Boeslundekvinden fremvises også på Odsherreds Museum torsdag den 15. oktober kl. 11-13. af Trine Borake.

Foto: Boeslundekvinden: Tekst: Boeslundekvinden fra 700-800-tallet.

Foto: Flemming Fabriciusen

Kontakt:

Arkæolog, ph.d. Trine Borake på trb@vestmuseum.dk og 2028 7147
Formidlings- og kommunikationschef Mie Ellekilde på mie@vestmuseum.dk og 2363 7802